

lidet lystelige ud. Der er Steder, hvor der er henlagt meget rigelige Midler til Kirkernes Vedligeholdelse under de nuværende Forhold, idet der gives en meget stor Kirketiende. Jeg kender et Eksempel, hvor Kirketienden, naar den blev kapitaliseret efter almindelige Priser, de Priser, Kapitelstakster, hvorefter Tienden i det hele taget skal afløses, alene vilde løbe op til 111,000 Kr., et andet Eksempel, hvor den vilde være 105,000 Kr. og et Sted 70,000 Kr., og der er paa disse Steder kun baandlagt en forholdsvis lille Del til Kirkernes Vedligeholdelse, det ene Sted 22,000 Kr., det andet Sted 17,000 Kr. og det tredje Sted kun 11,000 Kr. Naar man nu regner med 4 pCt. af disse Beløb, er det kun lidt til Kirkernes fremtidige Drift og Vedligeholdelse, og vi kunne være klare over, at den Del af Kirketienden, som man giver Slip paa, gaar i Kirketiendeejernes Lomme og bliver aldrig nogen Sinde at faa til Anvendelse i kirkelige Øjemed. Det gælder derfor om, at man nu er forsigtig. Nu hører jeg — og det er ogsaa rigtigt efter Loven —, at den højtærede Kultusminister henviser til de nedsatte Kommissioner, de have Ansvaret. Men i Virkeligheden er det Kirkeministeren, der i sidste Instans har Ansvaret, da de Afløsninger, der blive foretagne, først skulle approberes af Kirke- og Undervisningsministeriet. Jeg ser derfor ikke rettere, end at den højtærede Kultusminister vil gøre klogt og handle ret i at nægte sin Approbation paa mulig foreslaaede Afløsninger, hvor der er henlagt for smaa Beløb til Kirkernes Vedligeholdelse. Jeg tror, det er i Almenhedens Interesse, at man i Tide er opmærksom paa dette. Særlig nu, da vi staa overfor en Afløsning af Tienderne mange Steder, er det ikke uvigtigt, at dette Spørgsmaal bliver fremdraget. Det er derfor, jeg har tilladt mig at gøre disse faa Bemærkninger for at støtte de Udtalelser, der fremkom fra det ærede Medlem fra Hillerød.

Thomas Larsen: Naar jeg har forlangt Ordet, er det ikke for at blande mig i den i øvrigt ret interessante Diskussion angaaende Spørgsmaalet om Vedligeholdelsen af Kirkerne, men det er, fordi jeg var forhindret fra at være til Stede ved Lovforslagets første Behandling, og fordi jeg gerne vil bringe den højtærede Kultusminister en Tak for dette Forslag nu, da det skal forlade Rigsdagen og antagelig snart vil blive ophøjet til Lov.

Naar jeg har ønsket at gøre en Bemærkning i den Anledning, er det foranlediget ved, at Forslagets Fremkomst er begrundet i kirkelige Forhold i den Valgkreds, jeg har den Ære at repræsentere. Det fremgaar af de Bemærkninger, der ledsage Forslaget, at det er Forholdene ved Brønderslev Kirke, som have foranlediget dette Forslags Fremkomst. Forholdene der ere efterhaanden blevne aldeles uforsvarlige. Gang paa Gang har Kirkesynet foretaget Udsættelser og forlangt saadanne Udvidelser, at Kirken kom til at rumme mindst 140 Pladser til, hvilket vilde medføre en Bekostning af omtrent 9,000 Kr. Naar en saa stor Udvidelse af Brønderslev Kirke er bleven nødvendig, hænger det sammen med den meget store Forøgelse af Folketallet i Pastoratet. Brønderslev er i forholdsvis kort Tid bleven en stor købstadlignende Plads; som nu har et Befolkningstal, der overgaar Befolkningstallet i 20—30 af vore Købstæder. Under de gamle Forhold var den gamle Sognekirke stor nok, men det siger sig selv, at naar Befolkningstallet udgør over 3,000, er Kirken alt for lille. Nu have imidlertid Tiendeejeren ved en Højesteretsdom frigjort sig for Forpligtelsen til at foretage en saa betydelig Udvidelse af Kirken, og da man ikke har kunnet komme overens om en Afløsning af Tienden, saa at Beboerne selv kunde overtage Kirken eller eventuelt flytte den ind til Stationsbyen, hvad alle Beboerne ere enige om vilde være det bedste, har man ikke kunnet foretage noget som helst. Det skal jeg imidlertid ikke komme ind paa, men kun henholde mig til, at Befolkningen i Brønderslev ved Højesteretsdom er stillet saaledes, at det ikke en Gang er den muligt at faa den værste Trang til Udvidelse af Kirken afhjulpen, medmindre dertil skabes nødvendig Lovhjemmel, som gør det mulig for den ved en tvungen Afløsning af Kirketienden selv at kunne overtage Kirken.

Paa denne Retsafgørelse har man nu maattet vente i mange Aar, og det er derfor med meget stor Interesse, at man derovre imødeser dette Lovforslags Gennemførelse. Men da lignende Forhold kunne gøre sig gældende paa mangfoldige andre Steder, og da Forslaget saaledes maa siges at have en mere almen Interesse, er det saa meget mere glædeligt, at det er fremkommet, og jeg ønsker derfor, inden Forslaget forlader dette Ting, at bringe den højtærede Kultusminister min